

ТЕМА УРОКУ: ВИДИ ОСВІТЛЕННЯ

Залежно від джерела світла виробниче освітлення може бути трьох видів: **природне**, що створюється безпосередньо прямим сонячним світлом через світлові прорізи в зовнішніх стінах; **штучне**, що здійснюється електричними лампами; **змішане**, що створюється одночасно природним та штучним освітленням.

Штучне освітлення поділяється в залежності від призначення на робоче, аварійне, евакуаційне та охоронне, чергове. Розрізняють такі системи штучного освітлення: загальні, місцеві та комбіновані.

Робоче освітлення обов'язкове в усіх приміщеннях для забезпечення нормальної роботи, проходів людей та руху транспорту.

Аварійне освітлення призначене для продовження роботи під час раптового вимкнення робочого освітлення. При цьому норма освітленості повинна складати 5 % від робочого освітлення, але не менше 2 лк всередині приміщень і не менше 1 лк — на території підприємства.

Евакуаційне освітлення призначене для евакуації людей з приміщень у разі аварій. Розташовують евакуаційне освітлення у місцях, що небезпечні для проходів людей, на сходах.

Світильники аварійного освітлення для продовження роботи приєднують до незалежного джерела енергії, світильники для евакуації людей — до мережі, незалежної від робочого освітлення.

Охоронне освітлення використовується охоронним підрозділом на об'єктах у разі відсутності природного освітлення.

Чергове освітлення призначене для роботи у вихідні, святкові дні та нічні години.

Правила експлуатації освітлення

Внаслідок тривалої експлуатації світловий потік ламп розжарювання зменшується на 10-15 %, а люмінесцентних ламп — на 20-25 %. Очищення скла світлових прорізів повинно проводитись не рідше 2 рази на рік у приміщеннях з небезпечним виділенням пилу і не рідше 4 разів на рік при значному виділенні пилу; для світильників — 4-12 разів на рік залежно від характеру запиленості виробничого приміщення. Світильники загального та місцевого освітлення, що висять нижче 2,5 м. від рівня підлоги, повинні бути напруженою не вище 42 В. Під час експлуатації освітлювальної установки необхідно періодично перевіряти: стан ізоляції проводів; рівень освітленості в контрольних точках виробничого приміщення (не менше 1 разу на рік після чергової чистки світильників і заміни згорілих ламп). Основний прилад вимірювання освітлення —люксметр.

Контрольні питання:

1. Назвіть види виробничого освітлення.
2. Як поділяється штучне освітлення в залежності від призначення?
3. Як розрізняють системи штучного освітлення?
4. Як називається прилад вимірювання освітлення?